

Sygn. akt I C 687/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016r

Sąd Okręgowy w Siedlcach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Kirsch

Protokolant: st. sek. sąd. Joanna Makać

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2016r w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. H.

przeciwko D. C., A. C., W. P. i E. D. (1)

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

I. nakazuje pozwanym D. C., A. C., W. P. i E. D. (1) przeprosić powoda S. H. poprzez jednorazowe złożenie, własnoręczne podpisanie pełnym imieniem i nazwiskiem i przesłanie Staroście Powiatu (...) w S., w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku, oraz poprzez jednorazowe odczytanie podczas pierwszej, licząc od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku, sesji Rady Powiatu (...), pisemnego oświadczenia następującej treści:

„My, D. C., A. C., W. P. i E. D. (1) oświadczamy, że zawarte w piśmie z dnia 13 stycznia 2014r przesłanym do Starosty Powiatu (...) w S., informacje o rzekomym dopuszczeniu się przez S. H. rażących przestępstw przywłaszczenia pieniędzy w postaci udziałów o wartości około dwóch milionów złotych, nielegalnym udostępnieniu i zorganizowaniu sprzedaży (...) Spółdzielni (...) w S. oraz fałszowaniu listy wypłaconych jak i nie wypłaconych udziałów członkowskich w (...) Spółdzielni (...) w S. – były nieprawdziwe i w sposób świadomy naruszyły godność osobistą i dobre imię S. H.. W związku z powyższym przepraszamy S. H. za nieprawdziwe informacje zawarte w powyższym piśmie”,

II. nakazuje pozwanym D. C., A. C., W. P. i E. D. (1) zaniechania naruszania godności osobistej i dobrego imienia powoda S. H. poprzez twierdzenia o rzekomym dopuszczeniu się przez S. H. rażących przestępstw przywłaszczenia pieniędzy w postaci udziałów o wartości około dwóch milionów złotych, nielegalnym udostępnieniu i zorganizowaniu sprzedaży (...) Spółdzielni (...) w S. oraz fałszowaniu listy wypłaconych jak i nie wypłaconych udziałów członkowskich w (...) Spółdzielni (...) w S.,

III. w pozostałej części powództwo oddala,

IV. zasądza od pozwanych D. C., A. C., W. P. i E. D. (1) na rzecz powoda S. H. kwoty po 150 (sto pięćdziesiąt) złotych od każdego z nich, tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu,

V. w pozostałej części koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt I C 687/14

UZASADNIENIE

W dniu 12 czerwca 2014r wpłynął do Sądu Okręgowego w Siedlcach pozew S. H. skierowany przeciwko pozwanym D. C., A. C., W. P. i E. D. (1) o ochronę dóbr osobistych i zapłatę. Powód wniósł o zobowiązanie wszystkich pozwanych do dwukrotnego zamieszczenia w czasopiśmie – (...), (...), (...i (...), oświadczenia umieszczonego w ramce o wymiarach 15 cm x 7 cm o następującej treści: „Przepraszamy Pana S. H. za umieszczenie w piśmie skierowanym do Starosty (...) oraz Rady Powiatu (...), nieprawdziwych i obraźliwych treści, naruszających jego dobra osobiste w postaci czci, nazwiska i dobrego imienia, podpisane pełnym imieniem i nazwiskiem wszystkich pozwanych”. Ponadto powód wniósł o złożenie pisemnego oświadczenia o treści jak powyżej oraz przedłożenia Radzie Powiatu (...) celem odczytania oświadczenia na sesji Rady Powiatu (...), zakazanie pozwanym naruszania dóbr osobistych powoda na przyszłość i zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że w dniu 14 stycznia 2014r pozwani złożyli pismo do Starosty (...) oraz Rady Powiatu (...), w którym przedstawili powoda jako osobę, która dopuściła się m.in. rażących przestępstw przywłaszczenia pieniędzy oraz nielegalnego zorganizowania sprzedaży (...) w S.. Powód stwierdził, że powyższe określenia niewątpliwie naruszyły jego dobra osobiste, zostały również upublicznione za pośrednictwem mediów do stosunkowo szerokiego kręgu adresatów. Powód podał, że w tych okolicznościach zasadne będzie również uiszczenie przez pozwanych solidarnie zadośćuczynienia w kwocie 30.000 zł.

W dniu 18 listopada 2014r wpłynęła do akt sprawy odpowiedź na pozew pełnomocnika pozwanych, w której pozwani nie uznali powództwa, wnieśli o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na ich rzecz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podniesiono, że do naruszenia dóbr osobistych powoda S. H. nie doszło. Pozwani stwierdzili, że powód nie udowodnił, aby to oni redagowali pismo skierowane do Starosty (...). Nie zaprzeczyli, że pismo zostało przez nich podpisane, ale dopiero wówczas, gdy zostali do tego wezwani. Pozwani podali, że byli udziałowcami zlikwidowanej (...) Spółdzielni (...) w S. i skierowali do Prokuratury Rejonowej w Sokołowie Podlaskim doniesienie o popełnieniu przestępstwa polegającego na dopuszczeniu się przez powoda nadużyć jako likwidatora spółdzielni. Stwierdzili również, że działali w obronie uzasadnionego interesu, ponieważ im, jak również innym byłym członkom spółdzielni, nie wypłacono udziałów członkowskich (k. 36-40).

W dniu 8 stycznia 2015r wpłynęło do akt sprawy pismo procesowe pełnomocnika powoda, w którym sprecyzowana została treść oświadczenia (przeprosin), których publikacji domagał się powód S. H. (k. 121-123).

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2016r pełnomocnik powoda podtrzymywał powództwo w takim kształcie, jak zostało to skonkretyzowane w piśmie z dnia 30 grudnia 2014r (stanowisko pełnomocnika powoda zarejestrowane na rozprawie w dniu 15 stycznia 2016r – 00:02:37-00:02:48).

Pełnomocnik pozwanych nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie, na wypadek jednak, gdyby Sąd uznał, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, pełnomocnik pozwanych przedstawił oświadczenie, które pozwani byliby gotowi złożyć (stanowisko pełnomocnika pozwanych zarejestrowane na rozprawie w dniu 15 stycznia 2016r – 00:02:50-00:07:17).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód S. H. był prezesem zarządu (...) Spółdzielni (...) w S..

Uchwałą nr (...)Zebrań Przedstawicieli (...) w S. z dnia 27 lutego 2013r – (...) Spółdzielnia (...) w S. postawiona została w stan likwidacji z dniem 1 marca 2013r.

Uchwałą nr (...)z dnia 27 lutego 2013r – dokonano wyboru likwidatorów spółdzielni w osobach S. H. i E. D. (2).

Uchwałą nr (...)z dnia 27 lutego 2013r – wyrażono zgodę na zbycie przez likwidatora przedsiębiorstwa (...) w S..

Wszystkie powyższe uchwały uprawomocniły się i funkcjonują w obrocie prawnym.

Umową z dnia 12 kwietnia 2013r dokonano sprzedaży przedsiębiorstwa (...) w S. w rozumieniu art. 55¹ kc.

Pozwani D. C., A. C., W. P. i E. D. (1) są rolnikami i byłymi członkami (...) w S.. Jako członkowie posiadali udziały członkowskie. W związku z likwidacją (...) w S., byłym członkom wypłacane były równowartości udziałów członkowskich. Do chwili obecnej pozwany nie została wypłacona pełna wartość posiadanych przez nich udziałów w spółdzielni.

W 2014r powód S. H. był radnym powiatowym Powiatu (...).

W dniu 24 lutego 2014r do Starostwa Powiatowego w S. wpłynęło pismo datowane na dzień 13 stycznia 2014r. Pismo adresowane było do Starosty Powiatu (...) i zawierało m.in. stwierdzenia, że „ S. H. dopuścił się rażących przestępstw przywłaszczenia pieniędzy w postaci udziałów o wartości około 2 mln dla własnej korzyści oraz fałszował listy udziałów wypłaconych jak i niewypłaconych udziałów członkowskich w (...) w S. (...)”. Do pisma załączona została imienna lista byłych członków (...) w S., którzy podpisali zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez powoda S. H.. Początkowo pismo zostało złożone bez podpisów pozwanych, ale w terminie późniejszym pozwani podpisali przedmiotowe pismo własnym imieniem i nazwiskiem.

Starosta Powiatu (...) rozesłał powyższe pismo drogą mailową wszystkim radnym powiatowym.

W dniu 26 lutego 2014r miała miejsce sesja Rady Powiatu (...), podczas której odczytane zostało podpisane przez pozwanych pismo z dnia 13 stycznia 2014r. Oprócz radnych, na sesji z dnia 26 lutego 2014r obecni byli zaproszeni goście, przedstawiciele lokalnej prasy. W lokalnej prasie ukazały się artykuły poświęcone sesji rady z dnia 26 lutego 2014r oraz relacje z tej sesji.

Prokuratura Okręgowa w Siedlcach prowadziła postępowanie oznaczone sygnaturą VI Ds. 3/14/Sp w sprawie niegospodarności, niedopełnienia obowiązków i nadużyć związanych z likwidacją (...) Spółdzielni (...) w S.. Postanowieniami z dnia 18 czerwca i 30 czerwca 2014r Prokurator umorzył postępowanie z tego powodu, iż czyny nie zawierały znamion czynu zabronionego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów: protokołu obrad sesji Rady Powiatu (...) z dnia 26 lutego 2014r (k. 55-98), pisma podpisanego przez pozwanych z dnia 13 stycznia 2014r (k. 165), postanowień Prokuratury Okręgowej w Siedlcach wydanych w dniu 18 i 30 czerwca 2014r w przedmiocie umorzenia postępowania przygotowawczego wydanych w sprawie VI Ds. 3/14/SP, częściowo zeznań stron zarejestrowanych na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2016r, uchwał nr(...)Zebrania Przedstawicieli (...) Spółdzielni (...) w S. z dnia 27 lutego 2013r umowy sprzedaży przedsiębiorstwa z dnia 12 kwietnia 2013r – Rep. A nr (...)(wszystkie w aktach SR w Siedlcach V GU 15/14.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód S. H. domagał się w niniejszym procesie ochrony swoich dóbr osobistych oraz zapłaty stosownego zadośćuczynienia. Twierdził, że naruszenia dóbr osobistych w postaci czci, godności i dobrego imienia dopuścili się pozwani D. C., A. C., W. P. i E. D. (1), którzy skierowali do Starosty Powiatu (...) pismo datowane na dzień 13 stycznia 2014r, w którym obrazili go, znieważyli i przypisali zachowania, których się nie dopuścił. Co więcej, przedmiotowe pismo zostało odczytane na sesji Rady Powiatu (...) w dniu 26 lutego 2014r, o co zresztą sami pozwani wnioskowali w treści pisma. W związku z powyższym, powód wniósł o nakazanie pozwany opublikowania oświadczenia zawierającego przeprosiny w czasopiśmie: (...). Nadto, wniósł o nakazanie przedstawienia takiego samego oświadczenia Radzie Powiatu (...) celem jego odczytania na sesji Rady Powiatu oraz zasądzenie solidarnie od pozwanych zadośćuczynienia w kwocie 30.000 zł. Zatem należało przyjąć, że powództwo zostało oparte o treść art. 23 kc, 24 kc i 448 kc.

Zgodnie z art. 24 par. 1 kc "Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby

złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie (...)”. Z powyższego przepisu wynika jednoznacznie, że ochrona dóbr osobistych przysługuje jedynie przed działaniem bezprawnym. Przesłanka bezprawności działania jest zatem przesłanką konieczną do udzielenia ochrony, przewidzianej w powyższym przepisie. Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają definicji dóbr osobistych, a treść art. 23 kc ogranicza się jedynie do stwierdzenia, że dobrami osobistymi człowieka są w szczególności: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska. Oczywiście wyliczenie dóbr osobistych osób fizycznych nie jest wyczerpujące. Należy przyjąć, że dobra osobiste to pewne wartości niematerialne łączące się ściśle z jednostką ludzką. W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego można stwierdzić, że cześć, dobre imię i godność człowieka uznawane są za najważniejsze dobra osobiste. W uzasadnieniu orzeczenia z dnia 29 października 1971r (II CR 455/71) Sąd Najwyższy stwierdził, że naruszenie czci może nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym, naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności.

Stosownie do treści art. 6 kc "ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne". Nie ulega zatem wątpliwości, że powód S. H. winien udowodnić, że pozwani dopuścili się wobec niego opisywanych w pozwie zachowań, że zrobili to celowo w sposób oszczerczy, i że takim działaniem naruszyli jego dobra osobiste.

Pomiędzy stronami nie było sporu, co do tego, jaka była rzeczywista treść pisma z dnia 13 stycznia 2014r skierowanego do Starosty Powiatu (...) i własnoręcznie podpisanego przez wszystkich pozwanych. Sąd wystąpił do Starostwa Powiatowego w S. o udostępnienie rzeczonego pisma, otrzymując w odpowiedzi jego kopię wraz ze stwierdzeniem jego zgodności z oryginałem (k. 165).

W ocenie Sądu Okręgowego, nie było również wątpliwości, że treść przedmiotowego pisma została odczytana na sesji Rady Powiatu w dniu 26 lutego 2014r. Sami pozwani wnosili o to, ponieważ w tytule pisma znalazło się sformułowanie – „do przedstawienia na najbliższej sesji powiatu” (k. 165). W zakresie tej okoliczności w zasadzie bez znaczenia pozostają zeznania wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków, ponieważ sami pozwani przyznali w swoich zeznaniach, że pismo zostało na sesji rady odczytane. Nie pozostaje w sprawie sporne, że przed datą sesji Starosta Powiatowy w S. rozesłał treść pisma drogą mailową wszystkim radnym powiatowym (okoliczność niesporna).

W kontekście dowodów z zeznań stron oraz dowodów z dokumentów, zeznania wszystkich przesłuchanych świadków nie miały w sprawie większego znaczenia. Świadkowie mniej lub bardziej precyzyjnie starali się odtworzyć przebieg sesji Rady Powiatu z dnia 26 lutego 2014r, kiedy – jak podniesiono powyżej – najbardziej znaczące było to, czy treść przedmiotowego pisma została na sesji rady odczytana, a tę okoliczność przyznali sami pozwani.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie zostało w sprawie wykazane, aby pozwani inicjowali ukazujące się artykuły prasowe, bądź dokonywali jakichkolwiek publikacji internetowych. Poza sporem pozostaje okoliczność, że podczas sesji rady powiatu z dnia 26 lutego 2014r obecni byli dziennikarze lokalnych mediów, którzy w reprezentowanych przez siebie czasopismach zrelacjonowali przebieg sesji rady oraz publikowali artykuły prasowe tej sesji poświęcone.

Zdaniem Sądu Okręgowego, kompletnie chybiona była argumentacja pełnomocnika pozwanych, jakoby jakiegokolwiek znaczenie miało to, że pozwani nie zredagowali osobiście pisma z dnia 13 stycznia 2014r i podpisali je już po tym, jak wpłynęło ono do Starostwa Powiatowego w S.. Nie ulega wątpliwości, że pozwani osobiście podpisali się pod treścią pisma, co jest jednoznaczne z tym, że przedmiotowe oświadczenie pochodzi od nich.

Zeznający w sprawie świadkowie szeroko relacjonowali problem likwidacji (...) Spółdzielni (...) w S. i towarzyszące temu procesowi kontrowersje. Również te okoliczności nie miały dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy większego znaczenia. Do sprawy załączone zostały akta V GU 15/14 Sądu Rejonowego w Siedlcach, w których znajdują się uchwały (...) w S. w przedmiocie: 1) postawienia spółdzielni w stan likwidacji, 2) wyboru likwidatorów spółdzielni oraz 3)

wyrażenia zgody na sprzedaż przedsiębiorstwa. Żadna z powyższych uchwał nie została zaskarżona i wszystkie do chwili obecnej funkcjonują w obrocie prawnym. Co więcej, każda z przedmiotowych uchwał została zrealizowana.

Jak podniesiono w ustalonym w sprawie stanie faktycznym, Prokuratura Okręgowa w Siedlcach prowadziła postępowanie w sprawie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa polegającego na nieprawidłowościach, nadużyciach i niedopełnieniu obowiązków w procesie likwidacji (...) w S.. Postępowanie zostało prawomocnie umorzone w związku z brakiem znamion popełnienia przestępstwa. Oczywistym jest, że takowe rozstrzygnięcie Prokuratury Okręgowej w Siedlcach nie wiąże Sądu w postępowaniu cywilnym, ale pozwani nie przedstawili w niniejszej sprawie dowodów, aby powód S. H. dopuścił się jakiegokolwiek przestępstwa. Sygnalizowanych przez stronę pozwaną nieprawidłowości polegających na tym, że niezgodnie z kolejnością wypłacane były udziały byłym członkom spółdzielni, nie sposób rozpatrywać przez pryzmat norm prawa karnego. Nie ograniczało to przecież żadnego z byłych członków w prawie dochodzenia swoich roszczeń pieniężnych na drodze stosownego procesu cywilnego.

Z pisma pozwanych z dnia 13 stycznia 2014r wynika, że zarzucili oni powodowi S. H. „dopuszczenia się rażących przestępstw przywłaszczenia pieniędzy w postaci udziałów o wartości 2 mln złotych dla własnej korzyści, nielegalnego udostępnienia i zorganizowania sprzedaży (...) w S. oraz sfalszowanie listy wypłaconych i niewypłaconych udziałów członkowskich (...) w S. ” (k. 165). Pozwani zawnioskowali również, aby pismo zostało przedstawione na najbliższej sesji powiatu.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie przekonuje, że wszystkie zachowania, które pozwani przypisali powodowi S. H. w piśmie z dnia 13 stycznia 2014r, nie miały miejsca. Nieprawdziwe również okazały się wszystkie zarzuty stawiane powodowi przez pozwanych. W szczególności, nie ma absolutnie żadnych dowodów, aby powód S. H. dopuścił się przestępstwa (przestępstw) przywłaszczenia mienia. Nie polegały również na prawdzie zarzuty, jakoby powód dopuścił się jakichkolwiek nieprawidłowości w procesie likwidacji (...) w S. i sprzedaży przedsiębiorstwa. Z kolei zgodnie z definicją znajdującą się w ogólnie dostępnych słownikach języka polskiego, fałszerstwo, to nic innego, jak podrabianie lub przerabianie dokumentów. Fałszować, to sporządzać imitacje czegoś, podrabiać coś podając za oryginał. Tego rodzaju zachowań również nie sposób przypisać powodowi S. H..

Postępowanie pozwanych polegające na przypisaniu powodowi S. H. przestępnych zachowań, które w konsekwencji okazały się nieprawdziwe, było nieuprawnione i w ten sposób pozwani celowo naruszyli dobra osobiste powoda. Trudno oprzeć się wrażeniu, że formułując w piśmie z dnia 13 stycznia 2014r określone zarzuty, pozwani dali upust swoim emocjom, frustracjom, zmanifestowali swoją niemoc i niezadowolenie z faktu nierozliczenia się przez (...) w S. z wpłaconych przez byłych członków spółdzielni udziałów członkowskich. Oczywiście do pewnego stopnia można próbować zrozumieć pozwanych, ale nie zmienia to faktu, że określenie powoda S. H. mianem „przestępcy” było nieuprawnione i bezprawne. W tych okolicznościach, pomówienie powoda S. H. o takie zachowania było obraźliwe i zniesławiające.

Zdaniem Sądu, w świetle ustalonych w stanie faktycznym okoliczności, postępowanie pozwanych było ewidentnie bezprawne. Na temat bezprawności działania, o której mowa w art. 24 kc, wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy. W orzeczeniu z dnia 19 października 1989r (II CR 419/89) Sąd Najwyższy stwierdził, że „za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiająca je, oraz że do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się 1) działanie w ramach porządku prawnego, 2) wykonywanie prawa podmiotowego oraz 3) działanie w obronie uzasadnionego interesu”. Jak podniesiono powyżej, nie mamy w sprawie do czynienia z żadnymi szczególnymi okolicznościami, które by usprawiedliwiały działania pozwanych bądź wyłączały ich bezprawność. Sąd doszedł do przekonania, że pozwani kierując do Starosty Powiatu (...) pismo z dnia 13 stycznia 2014r, naruszyli dobra osobiste powoda S. H. w postaci czci, godności i dobrego imienia. Zdecydowanie chybione jest twierdzenie, jak również argumentacja pełnomocnika pozwanych, jakoby pozwani działali w obronie uzasadnionego interesu. Może i pobudki, którymi kierowali się pozwani do pewnego stopnia były usprawiedliwione, ale nie sposób uznać, aby oszczercze, bezprawne i gołosłowne określanie radnego powiatowego mianem „przestępcy”, było działaniem w obronie uzasadnionego interesu. Do takiego zachowania nie uprawniała pozwanych okoliczność, że powód S. H. sprawował ówczesnie funkcję

radnego powiatowego w S.. Oczywiście jest, że osoby sprawujące funkcje publiczne muszą być świadome i liczyć się z tym, że ich działalność będzie przedmiotem komentarzy, a nawet krytyki. Jest to niejako wpisane w tego rodzaju działalność. Wolność wypowiedzi nie ma jednak charakteru absolutnego i musi spełniać akceptowane społecznie standardy. Działalność publiczna nie prowadzi do pozbawienia ochrony prawnej osób, które ją prowadzą. Osobom takim przysługuje prawo do ochrony swoich dóbr osobistych, jak każdemu obywatelowi.

Z art. 24 kc wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego, ten, czyje dobro zostało naruszone może żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków. Liczba i rodzaj środków mających doprowadzić do usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego nie zostały przez ustawodawcę określone. Treść i forma oświadczenia będą z reguły zależeć od rodzaju naruszonego dobra, okoliczności, w jakich do naruszenia doszło oraz formy, w jakiej tego dokonano. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że przeproszenie pokrzywdzonego lub złożenie wyrazów ubolewania traktowane jest jako oświadczenie prowadzące do usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego. Oświadczenie zawierające przeproszenie pokrzywdzonego będzie niewątpliwie występowało w przypadkach naruszenia takich dóbr, jak godność, cześć, dobre imię, nietykalność. Powód S. H. domagał się opublikowania przez pozwanych oświadczenia zawierającego stosowne przeprosiny w czterech czasopismach. Żądanie powoda zgłoszone w takiej formie nie zasługiwało na uwzględnienie. Nie ulega wątpliwości, że najczęściej forma złożenia oświadczenia będzie uzależniona od formy dokonania naruszenia dobra osobistego. Jeżeli do naruszenia doszło na łamach prasy lub na portalu internetowym, to zazwyczaj i oświadczenie usuwające skutki naruszenia dobra osobistego powinno być zamieszczone w prasie lub za pośrednictwem internetu. Z takową sytuacją w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia. Prawdą jest, że treść odczytanego podczas sesji Rady Powiatu (...) pisma z dnia 13 stycznia 2014r, były przedmiotem relacji i artykułów prasowych w lokalnej prasie. W ocenie Sądu, nie ma jednak adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanych, a pojawiającymi się publikacjami prasowymi. Materiał dowodowy przekonuje, że do naruszenia dóbr osobistych powoda nie doszło wskutek publikacji prasowej, ale wskutek przesłania pisma z dnia 13 stycznia 2014r do Starosty (...) i odczytania go na sesji rady w dniu 26 lutego 2014r. Oczywiście jest, że swoim działaniem pozwani spowodowali utratę zaufania niezbędnego powodowi do sprawowania funkcji radnego powiatowego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i doktrynie prawa cywilnego ugruntowany jest pogląd, że sąd może zmodyfikować wnioskowaną przez poszkodowanego formę i treść oświadczenia, mając na względzie to, aby zastosowany środek dał poszkodowanemu rzeczywistą satysfakcję. Mając to na uwadze, Sąd zmodyfikował formę i częściowo treść oświadczenia zawierającego przeprosiny i nakazał pozwanym złożenie stosownego oświadczenia, własnoręczne jego podpisanie i przesłanie Staroście Powiatu (...) w S.. Ponadto, z uwagi na to, że pismo pozwanych zostało odczytane na sesji rady w dniu 26 lutego 2014r, o co zresztą sami pozwani w przedmiotowym piśmie wnioskowali, Sąd nakazał pozwanym jednorazowe odczytanie oświadczenia podczas pierwszej, licząc od daty uprawomocnienia się niniejszego wyroku, sesji Rady Powiatu (...). Sąd uznał, że taka forma i treść przeprosin będzie wystarczająca do zrekompensowania powodowi S. H. skutków naruszenia jego dóbr osobistych. W pozostałej części powództwo jako niezasadne co do formy oświadczenia i miejsca jego publikacji, zaś w całości w zakresie żadanego zadośćuczynienia, zostało oddalone.

Do akt sprawy załączone zostało pismo z dnia 15 września 2015r, kierowane do Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego SR w Warszawie, w którym ponownie m.in. powodowi przypisane zostały nieprawidłowości w procesie likwidacji (...) w S., które zdaniem autorów pisma – wyczerpują znamiona przestępstw (k. 357-359). Pismo podpisane zostało m.in. przez pozwanych E. D. (1) i D. C.. W ocenie Sądu Okręgowego, prawdopodobne jest zatem, że pozwani w dalszym ciągu będą się dopuszczać naruszania dóbr osobistych powoda S. H., w taki sposób, jak miało to miejsce w piśmie z dnia 13 stycznia 2014r. Dlatego też zasadnym było nakazanie pozwanym zaniechania dalszego naruszania godności osobistej i dobrego imienia powoda S. H., o czym orzeczono w punkcie II wyroku.

Mając na uwadze powyższą argumentację, Sąd na podstawie art. 23 i 24 kc orzekł jak w wyroku. Uznając, że powództwo S. H. zostało uwzględnione jedynie w części, Sąd zasądził od pozwanych na rzecz powoda łączną kwotę 600 zł

stanowiącą zwrot opłaty od pozwu w części roszczenia o ochronę dóbr osobistych. W pozostałej części koszty procesu pomiędzy stronami zostały wzajemnie zniesione.